

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Clausula quarta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

CAPVT II.

Dispositio tractandorum.

per Indulgentias, quæ conceduntur in Bulla. Pœnitentialis satisfactio, & rigor Ecclesiasticæ disciplinæ facile potest occasione Indulgentiarum enervari. Secundò, electio confessarij, posse interesse sacro tempore interdicti, usus lactemiorum diebus prohibitis, & similia privilegia Bullæ sunt contra ius commune atque adeo odiosa, ergo stricte sunt interpretanda ex dictis num. 1. Tertiò, quia partem discordare à toto, odiosum est, sed id contingit per privilegia Bullæ, ergo, &c.

4. Andreas autem Mendo d. 1. *Elucid. Bull. Cruc. à n. 46.* & rursus contra Bardi in *App. d. 1. cap. 1.* Dianam, aliosque citans, sustinet, esse ample interpretanda; estque hæc item sententia satis probabilis. Et quoad indulgentias, eam docet etiam Suar. de pœn. q. 62. s. 5. alique, nam primo quoad has indulgentias, illæ sunt beneficium principis, ergo cum sint sine præiudicio tertij, non est unde sint limitandæ. Neque eadem sunt contra ius ullum; ipsæ enim ita commode Fidelibus afferunt, ut nullum offendant; nam Deo integra fit solutio, & quandoquidem fit ex meritis infinitis Christi Domini, cuiusque auctoritate, nullum subest periculum, quo ea merita, hoc est, meritorum Christi Domini thesaurus exhauriatur. Ecclesia item nullo pacto læditur, immò potius per acquisitas indulgentias purior, & in suis membris Deo gratior redditur.

5. Secundò, quoad privilegia continentia potestatem dispensandi vel commutandi, vel absolviendi, idem dici potest, per ea scilicet, nec lædi Deum, nec Ecclesiam.

6. Tertiò, quoad omnia Bullæ privilegia probatur. Nam privilegia & beneficia concessa à Summo Pontifice in favorem fidei, & religionis, quamvis exorbitent à iure, ample esse interpretanda, merito docet Azor. lib. 5. c. 23. q. 2. & Suar. q. 56. s. 2. quia debemus, quantum possumus fidei favere, ac iudicare, Pontificem idem amplissime facere voluisse. Semper autem hic, & in similibus, intellige in iis, circa quæ Pontifex, vel princeps potestatem habet. At privilegia Bullæ omnia (ut modo diximus) sunt concessa, ut fideles excitentur, vel ad pugnandum, vel ad orandum, vel ad porrigendam elemosynam contra infideles; ergo, cum sint in favorem fidei concessa, ample sunt interpretanda.

7. Confirmatur, quia est probabilis opinio, quam tenet Henric. lib. 7. de indulg. c. 22. §. 11. & c. 24. §. 5. Sanch. l. 8. m. d. 1. n. 13. Salas l. 1. d. 17. §. 6. alique, privilegia concessa communitatibus Religionum in perpetuum latè esse interpretanda; cum enim communitati, & non uni personæ concedantur, favorabilia sunt iudicanda, quia æquiparantur legibus, perinde ac incerta essent in corpore iuris: bono enim communi expedit, ut multa privilegia concedantur religionibus, ut iis beneficiis illustri Fideles, eas promptius amplectantur. Probabile item est idem debere sentiri, (ut sentit Salas l. c. n. 13. citatus) de privilegiis concessis in favorem causæ piæ. Unde Azor. l. c. id extendit ad concessa in favorem personarum miserabilium.

Si hæc igitur sunt probabilia, cur non erit item probabile id quod asserimus de Bullæ privilegiis, quæ sunt concessa communitati Fidelium existentium sub dominio Regis Catholici, eaque in favorem fidei, quæ est omnium causarum piarum excellentissima.

8. Rationibus in contrarium allatis num. 3. responderi potest, vel multa privilegia Bullæ non esse odiosa, cum non sint contra ius, vel esto sint contra, ideo non sunt vocanda odiosa, quia vincit favor fidei, vel illa alia capita numero præcedente indicata; unde potius sunt dicenda favorabilia.

Utraque ergo sententia probabilis est, amplectique tuto potest.

CLAUSULA IV.

Item conceditur omnibus prædictis hoc est, Christi Fidelibus consistentibus, & declinantibus in hoc Regnum (nec non iis, qui nec ibunt, nec mittent, si intra dictum annum, ex bonis sibi à Deo collatis, in hanc expeditionem pro religionis defensione liberaliter contulerint, ut dicto anno durante, possint frui sequentibus privilegiis.

CAPVT. III.

Explicans prædictam quartam Clausulam Bullæ Cruciatæ quoad priores partes Clausulæ.

§. I. A Christi fidelibus.

1. **D**ubitari potest Primò, de Hæretico externo. Secundò, de merè interno. Tertiò, de Schismatico. Quartò, de Cathecumeno, nam fidelis baptizatus, sine ulla dubitatione, etiam si sit in statu peccati, mortalis, vel etiam si sit excommunicatus vitandus valde Bullam sumit. Lege Castrop. de Bull. Cruc. disp. unic. p. 2. n. 12. & 13. multos citantem, quicquid alij dicant in oppositum.

Hæreticus externus.

2. Hic nullo potest Bullæ privilegio gaudere, siue sit externum publicè siue occulte, patet, quia non est ex iis, ad quos dirigitur Pontificis concessio.

3. Illud concedimus, si quis cum sit baptizatus, incidat in hæresim externam; sed deinde ipsum pœniteat commissi delicti, velique redeat ad fidem, possit frui Bullæ privilegiis. Neque id mirum, quia iam fidelis, tunc acta est, posito quod hæresim abiureret, volendo ad fidem redire. Ita Trullench. apud Mendo, quem affert, sequiturque Mendo, disp. 4. num. 14. & rursus in *App. d. 1. num. 3. sine.*

Hæreticus merè internus.

4. Hic probabiliter potest frui, probabiliter non potest, privilegiis Bullæ. Potest quia ex una parte, hic est baptizatus, & ex alia solum internam hæresim Ecclesia non indicat, ergo neque privilegia, quæ aliis baptizatis